

ENTREVISTA A ELENA SALGADO, vicepresidenta d'Economia

«Aquest Govern se sent còmode alineat amb els sindicats»

R. M. SÁNCHEZ / J. ROMERO - MADRID

EL PERIÓDICO DE CATALUNYA, 25.10.09

El projecte de Pressupostos de l'Estat per al 2010 acaba de passar el seu primer tràmit parlamentari al Congrés dels Diputats. És dijous i la vicepresidenta segona del Govern, Elena Salgado, està una mica cansada després de dues jornades de debat pressupostari, el primer que fa com a ministra d'Economia i Hisenda, en què el suport del PNB i la Coalició Canària han permès al Govern esquivar cinc esmenes de totalitat de la resta dels grups.

-Sorprèn que el Govern hagi preparat uns pressupostos que haurien pogut estar pactats amb IU i ERC o amb el PNB i CC, com ha passat al final. ¿És que aquests pressupostos no tenen color ideològic?

-Són molt socials. Però amb els grups de l'esquerra hi hem tingut dues diferències. Des del seu punt de vista, no és el moment de començar la consolidació fiscal i s'ha de fer més despesa social. A més, consideren que l'esforç fiscal al nostre país es pot distribuir més bé. Però és molt difícil discutir amb qui pensa que apujar els impostos indirectes és regressiu, per naturalesa. El més important per nosaltres és promoure una consciència fiscal en què tothom tingui la percepció que les prestacions socials es paguen amb els impostos.

-¿És contradictori que ERC i ICV pactin amb el Govern el nou

sistema de finançament autonòmic i després no donin suport als pressupostos?

-Encara més en el cas d'Esquerra Republicana de Catalunya, que ha presumit durant tot el procés d'haver estat determinant per a l'adopció d'un nou sistema financer, que no es pot posar en marxa si no s'aproven els pressupostos.

-¿Quants diners hauran de tornar les autonomies per la caiguda de recaptació del 2008?

-Uns 6.000 milions del 2008 i, previsiblement, una altra quantitat del 2009. Hem donat quatre anys per retornar aquestes quantitats, amb possibilitat d'allargar-ho fins a cinc.

-¿Això convertirà en paper mullat el guany de recursos pel nou sistema de finançament?

-No. El nou model de finançament és recurrent, per sempre. A més a més, si es torna en cinc anys, són 1.200 milions de devolució a l'any. A partir del 2012, amb el nou sistema de finançament, ja tindrà 11.700 milions més.

-El Cercle d'Economia li demana al Govern que, si no s'aconsegueix consens, adopti les mesures que consideri necessàries -les reformes, entre elles la laboral- i assumeixi el risc d'un possible cost electoral.

-No estem pensant en termes electorals. Nosaltres en aquest moment estem en una crisi econòmica important, però no tenim una crisi social. I jo crec que això té un valor extraordinari. Tenim una crisi econòmica que, afortunadament, per responsabilitat de tots (sindicats, empresaris i Govern) no ha generat una crisi social. Creiem que aquesta pau social,

aquest diàleg social, no es pot posar en risc i això queda fora de tota qüestió electoral.

-Hi ha propostes d'un nou contracte laboral per a la crisi, inclosa una del Banc d'Espanya, que admeten moltes modulacions.

-El Govern no impulsarà una actuació d'aquest estil.

-¿El Govern està còmode amb aquesta imatge que dóna d'estar alineat amb les posicions dels sindicats en el desacord del diàleg social?

-No hi estem incòmodes. Si cal alinear-se amb una de les posicions, per a un Govern progressista és més lògic fer-ho amb els sindicats.

-¿No considera que això lliga les mans del Govern?

-No, perquè algunes decisions que alguns atribueixen al Govern nosaltres les atribuïm a empresaris i sindicats.

-¿I veu a l'horitzó la possibilitat d'un acord?

-Hi veig la possibilitat de petits acords. I crec que aquesta és la via. El president ha parlat d'un full de ruta i això consisteix a començar pel que és més fàcil i anar avançant en un clima de confiança cap a qüestions que puguin ser més complexes.

-¿Se sent artífex o instrument de la política econòmica d'aquest Govern?

-Em sorprèn que es plantegi en termes de dualitat. ¿La política econòmica o és del president o és de la ministra? No, és de tots dos. S'explica molt bé amb un exemple. El G-20 era una reunió de ministres

d'Economia; l'any passat va començar a ser una reunió de caps d'Estat i de Govern, perquè la crisi ha fet que la política econòmica passi a ser una part més important en un moment més delicat. El que no entenc és perquè el que s'assumeix amb naturalitat a tots els països del G-20 aquí es planteja en termes de dicotomia: el que mana és Zapatero o la que mana és la ministra d'Economia. Doncs no.

-Potser perquè la història recent està plena d'exemples en què s'han evidenciat aquestes discrepàncies entre Presidència i Economia.

-Jo nego aquesta percepció per la qual només es té personalitat quan es diu que «no». Si jo en algun moment tinc una discrepància amb el president del Govern, no tinguin cap dubte que la solucionaré sense que ho sàpiga ningú.

-¿Hi ha tingut alguna discrepància?

-Per descomptat, i tenim punts de vista diferents sobre algunes coses. Jo miro de convèncer-lo a ell i ell intenta convèncer-me a mi.

-¿I alguna vegada vostè l'ha convençut a ell?

-Sí, és clar. Més que convèncer, jo li he dit el que pensava que s'havia de fer i el president del Govern hi ha estat d'acord, i a la inversa, ell també m'ha convençut a mi. Les qüestions es plantegen més en termes de suggeriments. No sento que hagi d'oposar-m'hi públicament per demostrar res.

«El procés de reestructuració del sector financer va lent»

-¿Li agradaria recuperar l'impost sobre el patrimoni?

-El problema és que encara que nosaltres decidíssim recuperar el gravamen, la Comunitat de Madrid, per exemple, l'ha suprimit, perquè té la capacitat de fer-ho, i no es podria evitar una situació de competència fiscal.

-¿No hi ha cap altra opció per complir un objectiu polític que es considera convenient?

-Amb el nostre sistema fiscal, en aquest moment, no n'hi ha cap. Un impost sobre les grans fortunes hauria estat comprensible per la ciutadania, hauria tingut capacitat recaptatòria i no hauria distorsionat l'activitat econòmica. Però per sobre de tot, hi ha la regulació del nostre Estat constitucional i els sistemes de finançament.

-¿Quan es tornarà a crear ocupació?

-L'Enquesta de Població Activa del tercer trimestre diu que l'evolució de l'atur s'està moderant. Estacionalment, el quart trimestre sempre és pitjor, així que es pot esperar que hi hagi un repunt. Tenir quatre milions, i més, d'aturats és preocupant. La recuperació de l'economia començarà quan comencin els creixements trimestrals positius, des de la primera meitat del 2010. I ¿quan començarà a baixar de forma estable el nombre de parats? Creiem que a partir del segon semestre del 2010.

-¿Faran falta noves pujades d'impostos per aconseguir reduir el dèficit al 3% del PIB el 2012?

-Haurem de fer esforços d'austeritat en la despesa. És possible que la Comissió Europea decideixi amb caràcter general donar un període de temps més elevat, d'un any més. Nosaltres hem de treballar en aquests moments amb la referència del 2012. Si no tenim cap més remei, el complirem. Però, si Brussel·les decideix allargar el termini, evidentment, l'utilitzarem.

-¿S'impulsarà aquesta mesura des de la presidència espanyola de la UE?

-Si la Comissió ho decideix, serà abans que arribi la presidència espanyola (al gener). Nosaltres, no cal dir-ho, no l'hi hem demanat.

- En vista de la caiguda dels preus de la vivenda (8% en un any, segons les estadístiques oficials), fa la sensació que Espanya encara no ha purgat els excessos immobiliaris.

-Les estadístiques que tenim, que són mitjanes, no reflecteixen tota la disminució que ja hi ha hagut fins ara. Entre altres coses perquè les escriptures se solen fer uns quants mesos després de l'operació.

-¿Està d'acord que, fins que el sector financer no paeixi els excessos del sector immobiliari i la seva morositat no tornarà a funcionar i a prestar el que l'economia necessita per créixer?

-No. Les empreses grans estan rebent tots els crèdits que necessiten. El problema és de petites i mitjanes empreses, d'expectatives i de morositat.

-¿Quina valoració fa de la reestructuració del sector financer?

-Que va lenta.

-¿Per què les caixes no ho estan fent? ¿Per política?

-No ho sé. Crec que perquè no hi veuen urgència. I això és un bon senyal.

-¿Està segura que la no-urgència en les caixes és una bona notícia?

-És símptoma que són entitats solvents. El Banc d'Espanya no ha vist cap situació d'urgència, després de la de Castilla La Mancha. Però creiem que, en la mesura que les caixes estaven molt vinculades a l'activitat immobiliària, els seus comptes poden patir un deteriorament els pròxims anys i hauríem d'evitar-lo reforçant-les més. Aquest és l'objectiu.

-Però el Govern sí que hi veu urgència.

-I tant, perquè nosaltres tenim una visió més global. Si s'ha posat a disposició de les entitats un instrument com el FROB (Fons de Reestructuració Ordenada Bancària), que encara no ha estat utilitzat, que ha estat beneït per la Unió Europea, i amb una vigència que pot estar condicionada per la durada de la crisi financera, creiem que aquest procés s'hauria d'agilitzar una mica.

-¿El Govern té un mapa idoni de caixes?

-No. El Banc d'Espanya, evidentment, té les dades de les caixes que poden necessitar-lo més i de les que menys. Però aquesta és una informació del Banc d'Espanya.

-¿Creu que l'actitud dels governs autonòmics també està condicionant el ritme d'aquest procés de reestructuració?

-Les lleis de caixes són molt diferents entre autonomies i els governs també adopten actituds molt diferents. Per exemple, en la baralla de Caja Madrid, on sembla que la influència política de la Comunitat de Madrid serà determinant. No es té la mateixa percepció a Catalunya, on als òrgans de les caixes no hi ha presència de la Generalitat. Creiem que les operacions han de ser sobre criteris econòmics. En aquest moment, més que mai, les fusions que es contemplin de caixes han de ser amb criteris molt objectius de guanyar eficiència, robustesa i solvència.

-¿Què opina sobre les operacions a Catalunya?

-Nosaltres no fem valoracions. Però, fins on jo sé, al Banc d'Espanya li sembla adequat o raonable el que fins ara se li ha presentat. No fem valoracions ni en farem. No en fem ni sobre Caja Madrid...

-¿Ha parlat amb la presidenta de la Comunitat de Madrid, Esperanza Aguirre, sobre la possibilitat d'algun candidat per a Caja Madrid?

-No. El meu únic comentari va ser la conveniència que en aquest moment, més que en cap altre, es professionalitzi la gestió de les caixes d'estalvis.

-¿I el senyor De Guindos, per exemple, seria un bon professional?

-No comento sobre persones.